

ISPARTA
UYGULAMALI BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

İŞÇİ
MAAŞ HESABINA İLİŞKİN
EL KİTABI

2018

Hazırlayan

Abdullah ÜSTÜNDAĞ
Emel AKSU

Isparta 2022

İÇİNDEKİLER

İŞÇİ MAAŞ HESABI.....	1
TAHAKKUKLAR.....	1
KESİNTİLER.....	2
MAAŞ HESABINA İLİŞKİN TAHAKKUKLARIN HESAPLANMASI.....	3
1- SÖZLEŞME ÜCRETİ.....	3
2- AİLE VE ÇOCUK YARDIMI.....	3
3- YEMEK YARDIMI.....	3
4- YOL YARDIMI.....	3
5- YAKACAK YARDIMI.....	4
6- ÖĞRENİM YARDIMI.....	4
7- ASKERLİK HİZMETİ.....	4
8- BAYRAM YARDIMI.....	4
9- EVLENME YARDIMI.....	4
10- ÖLÜM YARDIMI.....	5
11- DOĞAL AFET YARDIMI.....	5
PRİME ESAS KAZANÇTA İSTİSNALARIN HESAPLANMASI.....	5
1- AİLE YARDIMI İSTİSNASI.....	5
2- ÇOCUK YARDIMI İSTİSNASI.....	6
3- YEMEK YARDIMI İSTİSNASI.....	6
MAAŞ UNSURLARININ EKONOMİK KODLARI (EK-1).....	7
MAAŞ UNSURLARINDAN KESİLECEKLER (EK-2).....	7
ÖRNEK İŞÇİ MAAŞI HESABI.....	8

İŞÇİ MAAŞ HESABI

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası hükmü uyarınca (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Üniversitemiz ile Öz Büro İş Sendikası arasında 15.01.2021 tarihinde imzalanan Toplu İş Sözleşmesine göre iş sözleşmesinden sendika üyesi olanlar ya da sendika dayanışma aidatı yatırılanlar (dayanışma aidatını yatırmaya başladıkları tarihten itibaren) faydalanabilir. Sendika üyesi olmayanların yararlanmaları hakkında kanun hükümleri uygulanır.

TAHAKKUKLAR

Sözleşme Ücreti+ [Sosyal Yardımlar (Aile Yardımı (Çalışmayan Eş İçin) + Çocuk Yardımı + Yol Yardımı+ Yemek Yardımı+ Yakacak Yardımı)+Öğrenim Yardımı+ Varsa Diğer Yardımlar]+ Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası İşveren Payı (%11) + Sağlık Primi İşveren Payı (%7,5)+ Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi İşveren (%2) + İşveren İşsizlik Payı (%2)

Sözleşme Ücreti	Sözleşmesinde Belirlenen Günlük Ücret * Gün Sayısı
Aile Yardımı (Çalışmayan Eş için)	2273 x Memur Aylık Katsayısı
Aile Yardımı (Çocuk için)	☺ 0-6 yaş için – 500 x Memur Aylık Katsayısı ☺ 6 yaşından büyük – 250 x Memur Aylık Katsayısı
Yemek Yardımı	Sözleşmede Belirlenen Günlük Yemek Yardımı* Fiili Çalışılan Gün Sayısı
Yol Yardımı	Sözleşmede Belirlenen Günlük Yol Yardımı * Fiili Çalışılan Gün Sayısı
Yakacak Yardımı	Sözleşmede Belirlenen Aylık Yakacak Yardımı
Diğer Sosyal Yardımlar	Sözleşmede Belirlenen Tutar
Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası İşveren Payı	Prime Esas Kazanç*0,11
Sağlık Primi İşveren Payı	Prime Esas Kazanç *0,075
Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi İşveren	Prime Esas Kazanç *0,02
İşveren İşsizlik Payı	Prime Esas Kazanç *0,02

KESİNTİLER

Gelir Vergisi + Damga Vergisi + Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası İşveren Payı (%11) + Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası Sigortalı Payı (%9) + Sağlık Primi İşveren Payı (%7,5) + Sağlık Primi Sigortalı Payı (%5) + İşçi İşsizlik Payı (%2) + Sendika Aidatı (Sendika Üyesi için) + Kefalet Aidatı (Kefaletli Görevler için)

Gelir Vergisi	[Brüt Ücret - Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası Sigortalı Payı (%9) – Sağlık Primi Sigortalı Payı (%5)- İşçi İşsizlik Payı (%1)-Sakatlık İndirimi - Sendika Aidatı]*Gelir Vergisi Oranı-Özel Sigorta Priminden Sağlanan Vergi İndirimi – Gelir Vergisi İstisnası
Özel Sigorta Priminden Sağlanan Vergi İndirimi	İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, <u>ödediği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır.</u> Birikimli hayat sigortalarında ödenen ücretin yarısı, hayat sigortalarında tamamı indirimine konu edilecektir.
Damga Vergisi	(Sözleşmesinde Belirlenen Aylık Tutar + Sosyal Haklar)- Damga Vergisi İstisnası)*0,00759
Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası İşveren Payı	Prime Esas Kazanç *0,11
Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası Sigortalı Payı	Prime Esas Kazanç *0,09
Sağlık Primi İşveren Payı	Prime Esas Kazanç *0,075
Sağlık Primi Sigortalı Payı	Prime Esas Kazanç *0,05
İşçi İşsizlik Payı	Prime Esas Kazanç *0,01
Sendika Aidatı	Günlük Ücretin Yarısı
Kefalet Aidatı	100 x Memur Aylık Katsayısı (Giriş Aidatı İlk 4 ay - 1500 x Memur Aylık Katsayısı / 4)

Prime Esas Kazanç : Aylık Ücret + Sosyal Yardımlar- Yemek Yardımı İstisnası(%6)- Aile Yardımı İstisnası(%10) – Çocuk Yardımı İstisnası(%2)

NOT: Ölüm, Doğum ve Evlenme Yardımları Prime Esas Kazanca tabi değildir.

Not: 1) Gelir Vergisi İstisnası Brüt Asgari Ücretin o ayki gelir vergisi oranına göre hesaplanmaktadır. Örneğin Ocak 2022'de 638,01 TL iken Ağustos 2022'de bu tutar 850,68 TL olmaktadır. (25 Aralık 2021 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete ile Asgari Geçim İndirimi kaldırılmıştır.

2) Damga Vergisi İstisnası Brüt Asgari Ücret Kadardır.

MAAŞ HESABINA İLİŞKİN TAHAKKUKLARIN HESAPLANMASI

1- SÖZLEŞME ÜCRETİ

(Toplu İş Sözleşmesi madde 37)

Üniversitemiz ile Öz Büro İş Sendikası arasında imzalanan sözleşmenin 37 inci maddesine göre 2020 yılı Kasım ayından itibaren günlük ücret 140,00 TL olup Temmuz 2021, Ocak 2022, Temmuz 2022 'de 657 sayılı Kanuna tabi Devlet Memurlarına yapılan zam oranında zam yapılacaktır.

İŞÇİNİN RAPOR ALMASI

İşçiler tarafından “rapor parası” olarak da bilinen geçici iş göremezlik ödeneği, işçinin iş kazası- meslek hastalığı geçirmesi ya da hastalık veya analık hallerinden kaynaklı işe gelememe durumlarında maruz kaldığı gelir kaybını önlemek için ödenir. Yapılan ödeme tedavinin şekline göre değişir.

Hastalık halinde geçici iş göremezlik ödeneği; Kurumca yetkilendirilen hekim veya sağlık kurullarından istirahat raporu alınmış olması şartıyla sigortalıya ortaya çıkan iş göremezliğin üçüncü gününden başlamak üzere her gün için verilmektedir. Hastalık halinde verilecek geçici iş göremezlik ödeneği

- § Yatarak tedavilerde günlük kazancının yarısı,
- § Ayaktan tedavilerde ise günlük kazancın üçte ikisidir.

2- AİLE VE ÇOCUK YARDIMI

(Toplu İş Sözleşmesi madde 29)

657 Sayılı Kanun uyarınca ödenen aile ve çocuk yardımı ödenir.

Çalışmayan Eş İçin : 2273 x Aylık Katsayısı

Çocuk 6 Yaşından Küçük : 500 x Aylık Katsayısı

Çocuk 6 Yaşından Büyük : 250 x Aylık Katsayısı

3- YEMEK YARDIMI

(Toplu İş Sözleşmesi madde 27)

İşçilere sözleşme süresince fiilen çalıştıkları her gün için brüt 10,00 TL günlük yemek ücreti ödenir.

4- YOL YARDIMI

(Toplu İş Sözleşmesi madde 30)

İşçilere sözleşme süresince fiilen çalıştıkları her gün için brüt 7,00 TL günlük yol yardımı ödenir.

5- YAKACAK YARDIMI
(Toplu İş Sözleşmesi madde 28)

İşçilere sözleşme süresince her ay brüt 75,00 TL yakacak yardımı yapılır.

6- ÖĞRENİM YARDIMI
(Toplu İş Sözleşmesi madde 35/E)

İşçilerin tahsilde bulunan her çocuğu için yılda bir defaya mahsus olmak üzere Eylül ayı maaşı ile birlikte ödenmek üzere brüt

- a) Anaokulu ve ilkokulda okuyan her çocuk için 125,00 TL
- b) Ortaokulda okuyan her çocuk için 150,00 TL
- c) Lisede okuyan her çocuk için 175,00 TL
- d) Üniversite ve dengi okullarda okuyan her çocuk için 200,00 TL öğrenim yardımı yapılır.

20 yaşını dolduran lise, 25 yaşını dolduran üniversite ya da yükseköğretim okuyup bitirmeyen çocuklar için yardım yapılmaz.

7- ASKERLİK HİZMETİ
(Toplu İş Sözleşmesi madde 31)

Muvazzaf askerlik nedeniyle askere gidecek işçilere brüt 500,00 TL askerlik yardımı yapılır.

8- BAYRAM YARDIMI
(Toplu İş Sözleşmesi madde 33)

Her yıl Ramazan Bayramından bir hafta önce net 150,00 TL ve Kurban Bayramından bir hafta önce net 150,00 TL bayram harçlığı verilir.

9- EVLENME YARDIMI
(Toplu İş Sözleşmesi madde 35/A)

İşçilerin evlenmesi halinde belge ibraz etmek şartıyla brüt 500,00 TL evlenme yardımı yapılır.

10- ÖLÜM YARDIMI

(Toplu İş Sözleşmesi madde 35/C)

- İşçinin ölümü halinde yasal mirasçılarına brüt 1.000,00 TL
- İşçinin iş kazası ölümü halinde yasal mirasçılarına brüt 1.800,00 TL
- İşçinin anne, baba, eş ve çocuklarının ölümleri halinde brüt 1.000,00 TL ölüm yardımı yapılır.

11- DOĞAL AFET YARDIMI

(Toplu İş Sözleşmesi madde 35/D)

İşçilerin yangın, sel, deprem vb. afetlerden zarar görmeleri halinde brüt 1.500,00 TL 'ye kadar doğal afet yardımı yapılır.

PRİME ESAS KAZANÇTA İSTİSNALARIN HESAPLANMASI (AİLE VE ÇOCUK YARDIMI İSTİSNASI VE YEMEK YARDIMI İSTİSNASI)

1- AİLE YARDIMI İSTİSNASI

(Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğ 4/c maddesi)

Sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olarak çalışmaması ve buralardan gelir veya aylık almaması durumunda, her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %10'u oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla söz konusu miktardan sigorta primi kesilmemesi uygun görülmüştür.

HESAPLANMASI

Brüt Aylık Asgari Ücret*İstisna Oranı(%10)

2022 yılı için Aile Yardımı istisna tutarı 500,40 TL 'dir.

2- ÇOCUK YARDIMI İSTİSNASI

(Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğ 4/b maddesi)

Sigortalıya çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerden iki çocuğa kadar (iki çocuk dahil) çocukların 18 yaşını, orta öğretim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğretim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmaları şartıyla veya çalışamayacak durumda malul bulunan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan erkek çocukları ile yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, buralardan gelir veya aylık almayan kız çocukları için, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın **iki çocuğu geçmemek kaydıyla** çocuk başına her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, yani bu miktarlardan sigorta primi kesilmemesi uygun görülmüştür.

HESAPLANMASI

Brüt Aylık Asgari Ücret*İstisna Oranı(%2)

2022 yılı için Çocuk Yardımı istisna tutarı tek çocuk için 100,08 TL 'dir.

3- YEMEK YARDIMI İSTİSNASI

(Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğ 4/a maddesi)

506 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan madde hükmünün uygulanmasında, sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen günlük asgari ücretin %6'sının yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla bu tutardan sigorta primi kesilmemesi uygun görülmüştür.

HESAPLANMASI

Brüt Aylık Asgari Ücret/30*İstisna Oranı(%6)

2022 yılı için Yemek Yardımı günlük istisna tutarı 10,00 TL 'dir.

MAAŞ UNSURLARININ EKONOMİK KODLARI (EK-1)

SÜREKLİ İŞÇİLER	ÜCRETLER	SOSYAL HAKLAR
	01.03.10.01	01.03.30.01
Sözleşme Ücreti	Sosyal Yardımlar	
375 SAYILI KANUN GEÇİCİ 23. MADDE SÜREKLİ İŞÇİLER	ÜCRETLER	SOSYAL HAKLAR
	01.03.10.03	01.03.30.03
Sözleşme Ücreti	Sosyal Yardımlar	
GEÇİCİ İŞÇİLER	ÜCRETLER	SOSYAL HAKLAR
	01.03.10.02	01.03.30.02
Sözleşme Ücreti	Sosyal Yardımlar	

MAAŞ UNSURLARINDAN KESİLECEKLER (EK-2)

ÖDEMENİN TÜRÜ	SGK	GELİR VERGİSİ	DAMGA VERGİSİ
Aile Yardımı	Tabi (İstisna)	Tabi	Tabi
Sözleşme Ücreti	Tabi (Tavanı Var)	Tabi	Tabi
Askerlik Yardımı	Tabi	Tabi	Tabi
Bayram Yardımı	Tabi	Tabi	Tabi
Çocuk Yardımı	Tabi (İstisna)	Sınırlı (GVK 25/4)	Tabi
Doğum Yardımı	Tabi Değil	Sınırlı (GVK 25/5)	Tabi
Öğrenim Yardımı	Tabi	Tabi	Tabi
Evlilik Yardımı	Tabi Değil	Sınırlı (GVK 25/5)	Tabi Değil
Ölüm Yardımı	Tabi Değil	Tabi Değil	Tabi
Doğal Afet Yardımı	Tabi Değil	Tabi	Tabi
Yol Yardımı (Nakdi)	Tabi	Tabi	Tabi
Yakacak Yardımı (Nakdi)	Tabi	Tabi	Tabi
Yemek Yardımı (Nakdi)	Tabi (İstisna)	Tabi	Tabi